

Handläggare: Anneli Wallgren
Region Innerstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 262 18
anneli.wallgren@gfk.stockholm.se

2003-07-02

Dnr: 03-630-1176

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Bysis torg. Genomförandebeslut. Återremiss

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut om förnyelse av park- och gatumiljön på Bysis torg på Södermalm enligt förvaltningens förslag.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Mats Fager

SAMMANFATTNING

Förvaltningen föreslår att park- och gatumiljön vid korsningen Hornsgatan-Torkel Knutssons gata får en ny utformning med karaktär av ett ”parktorg”, dvs en hårdgjord yta med stort inslag av grönska i form av blommande träd, klippta häckar och prunkande perennrabatter. Idag är platsen splittrad och består av en smal parkremsa samt en överdimensionerad lokalgata med stor vändplan och vinkelparkeringar. De höga buskagen och träd i mer eller mindre dålig kondition tillsammans med parkeringsplatserna bildar både visuella och fysiska barriärer. Hela ytan är sliten och nedgången varför behoven av en upprustning är stora.

Området har många goda kvalitéer som bör tas tillvara vid en förändring av utformningen. Det finns goda förutsättningar att skapa en ny attraktiv

W:\gfk.yourvoice.se\work\2003-08-19\Tjut\18.doc

Bilaga 1: Befintlig situation

Bilaga 2: Reviderat förslag

mötesplats då läget är centralt utmed den livliga Hornsgatan, i närhet till en större matmarknad, kaféer och restauranger. Lokalklimatet är bra och många väljer att sitta ner på sofforna i parken under soliga dagar. Förslaget medför att antalet parkeringsplatser förblir oförändrat i området. Förslaget är utarbetat i samråd med stadsdelsförvaltningen.

Investeringsutgifterna för projektet beräknas uppgå till ca 7 mnkr. Drift- och underhållskostnaderna bedöms inte förändras i någon större omfattning. Samråd har hållits med mycket positivt gensvar.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Ett tidigare tjänsteutlåtande om förnyelse av Bysis torg återremitterades av gatu- och fastighetsnämnden 2003-05-27 med följande utlåtande: ”Vi ser mycket positivt på att en upprustning och ombyggnad av Bysis torg sker. Vi anser emellertid att en större del av torgets grönska bör bevaras än vad som föreslås. Därför ger vi kontoret i uppdrag att återkomma till nämnden med ett reviderat förslag som innebär mer grönyta men samtidigt inte ger avkall på tillfredställande tillgänglighet. I omarbetningen bör det även ingå att se över möjligheterna att minska kostnaderna för detta relativt kostsamma projekt.”

Det har under en tid varit aktuellt att upprusta park- och gatumarken vid kvarteret Fällan, belägen intill korsningen Hornsgatan - Torkel Knutssonsgatan. På ett första samråd i november 2001 redovisades ett förslag till upprustning av dagens park. De synpunkter som inkom från allmänheten, främst boende och näringsidkare, medförde en omarbetning av förslaget. Tanken att på centrala Södermalm kunna skapa ett grönt parktorg med modern utformning och egen identitet växte fram. Med sitt centrala läge och närhet till affärer, restauranger och kaféer kan torget bli en ny mötesplats utmed Hornsgatan. Det är viktigt att bevara dagens gröna karaktär samtidigt som en större genomsikt skapas över torgytan. Förslaget att skapa en torgyta stämmer väl med gällande detaljplan där hela ytan är markerad som ”gångtorg” och parkeringsplatserna illustrerade i det nu förslagna läget mot Torkel Knutssonsgatan. Ett andra samråd hölls med ett 30-tal boende i februari 2003 där förslaget om parktorg mottogs mycket positivt.

Analys

Platsen ligger intill en av Södermalms livligaste korsningar, Hornsgatan - Torkel Knutssonsgatan. I dag är det varken trivsamt eller spännande att vara på platsen. Platsen har ingen tydlig identitet, den saknar dessutom ett eget namn och upplevs som sliten och bortglömd. Parkytan består av en smal grönyta med nedgångna buskage, rabatter, soffor och en rad olika tekniskåp. En bred lokalgata med vändplan och parkeringsplatser tar stor del av platsen i anspråk. De vinkelställda parkeringsplatserna ligger som en barriär mellan parkdelen och gångstråket utmed fasaderna i norr där affärer och uteserveringar ligger.

Genom att flytta parkeringsplatserna mot Torkel Knutssonsgatan samt ändra den överbredda lokalgatans körbanan till en avsevärt mindre gågata får vi möjlighet att skapa ett nytt parktorg på centrala Södermalm. På gågatan blir det möjligt att angöra fastigheterna för bl a transporter och färdtjänst men inte att parkera varför antalet bilar på torgytan minskar drastiskt jämfört med idag. Antalet parkeringsplatser förblir dock oförändrat i område eftersom nya vinkelparkeringar läggs mot Torkel Knutssonsgatan samtidigt som ytterligare parkeringsplatser tillskapas genom snedparkering på Brännkyrkagatan norr om kv. Fällan. Parkeringslösningen att flytta parkeringsplatser från lokalgatan till Brännkyrkagatan har tagits av GFN:s trafikutskott 2002-02-21.

De befintliga uteserveringarna får genom detta förslag bättre möjligheter för sin verksamhet samtidigt som de bidrar till att ge torgytan liv och rörelse samt trygghet. Nya blommande träd kommer planteras som ersättning för de träd som idag är i dålig kondition. Träden mot Hornsgatan kommer tillsammans med klippta häckar kommer fungera som en avgränsning från biltrafiken och möjligheter finns att sitta ner på torget i både sol och skugga. En modern bänk utformas för att kunna dölja vissa av teknikskåpen på platsen. Bänken återkommer i varierande tappning på torgytan i anslutning till större perennplanteringar. Ytterligare sittplatser i form av bänkar eller soffor planeras på torgytan. Perennytornas utseende varierar från de första vårlökarna kommer, under sommaren och hösten då perenner och prydnasgräs växlar i blomningstider till vintern då gräs och perenner står kvar med rimfrost och snö. En bredare trappa i Bysistäppans mur tas upp för att skapa en bättre kontakt mellan den gröna parkrummet (Bysistäppan) och den nya torgytan (Bysis torg).

Samråd

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltning har medverkat i projektet och stöder den framtagna utformningen. Projektet har redovisats för stadsmiljögruppen (en förvaltningsövergripande samrådsgrupp för innerstadens estetiska utformning) och fått ett positivt bemötande.

Två samråd som vände sig till allmänheten har hållits. Ett första samråd hölls 2001-11-01. Förslags som presenterades innebar att körbanan minskade i bredd samtidigt som den befintliga parkytan rustades. De synpunkter som inkom vid samrådet samt senare i form av medborgarförslag låg till grund att projektets omfattning utökades och arbetades vidare till föreliggande förslag. Ett nytt samråd hölls 2003-02-18 där förslaget med ett parktorg presenterades. Samrådet var välbesökt av boende och näringsidkare i området och synpunkterna som inkom var mycket positiva. Efter samrådet har dock Södermalmsparkens vänner inkommit med synpunkter om att de befintliga träden bör bevaras. Idag står 13 träd på den blivande torgytan men endast fyra av dessa är i god kondition. Vi tillmötesgår föreningens synpunkter genom att behålla ett hagtornsträd i västra delen av torgytan samt ytterligare en lind mot Torkel Knutssons gata. För att få en god utformning av ytan och för att skapa goda förutsättningar för nya träden genom markåtgärder anser vi det inte är möjligt att bevara övriga träd på plats. Tre träd i god kondition föreslås därför flyttas i samband med ombyggnaden till annan park på Södermalm.

Förändringar av förslaget

Jämfört med det tidigare förslaget har grönytan på torget utökats med ca 60 kvm samtidigt som ett hagtornsträd bevaras. Perennytor tillkommer under samtliga träd vilket även förbättrar trädens livsbetingelser. Ut mot Hornsgatan har planteringar kompletterats med klippta häckar för att avskärma ytterligare mot den täta trafiken. En större lind bevaras mot Torkel Knutssons gata samtidigt som grönytan under utökas något. Stödmuren mot Torkel Knutssons gata utgår samtidigt som trappan vid kiosken minskar i omfattning. Även trappan mot Bysistäppan minskas något i bredd men ligger kvar i projektet för att sammanbinda det gröna parkrummet (Bysistäppan) med den nya torgytan (Bysis torg). Dessa förändringar medför att förslaget blir grönare samtidigt som kostnaderna minskar med 1 miljon kronor.

Konsekvenser*-ekonomiska*

Den totala investeringen beräknas uppgå till ca 7 miljoner kronor. Drift- och underhållskostnaderna bedöms bli oförändrade.

-miljö

Förslaget medför att centrala Södermalm får en ny grönskande torgyta och mötesplats med en modern utformning. Platsen får en egen identitet med blommande träd och omfattande perennplanteringar. De serveringar som idag ger platsen liv och rörelse får förbättrade möjlighet att fortleva. Flera av teknikskåpen kan vid en ombyggnation flyttas och några av ventilationshuvorna döljs av de designade bänkarna. Transformatorstationen får en ny fasadbeklädnad.

-kompensation för ianspråktagen grönyta

Antalet träd på ytan förblir oförändrat. Buskar, rosenrabatter och gräsytor ersätts av frodiga perennplanteringar som genom årtidsväxlingar ger platsen ytterligare variation.

-tillgänglighet

Genom ombyggnad med tillhörande anpassning vid övergångsställen, dagvattenrännor mm kommer tillgängligheten för funktionshindrade att förbättras. Den föreslagna torgytan medför förbättrad framkomlighet i en jämn nivå. Mot gågatan med angöringstrafik blir en låg nivåskillnad. Beläggningar väljs i samförstånd med tillgänglighetsprojektet. Växtval för både träd och perenner görs med hänsyn till allergirisker. Genom avbländad belysning kommer torget upplevas som tryggare att vistas på under dygnets mörka tider.

Kontorets förslag

Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut enligt kontorets förslag.

SLUT